POLITIKE EPOPSIS TES HELLADOS. (POLITISCHER ÜBERBLICK...

Alexander Sutzos

ΠΟΛΙΤΙΚΗ
ΕΠΟΨΙΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

ΥΠΟ

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ ΣΟΥΤΣΟΥ.

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
ΤΥΠΟΙΣ ΧΡΗΣΤΟΥ Α. ΔΟΥΚΑ.
1848.

5

'ΕΠΕΙΔΗ καθ' ἡμέραν ἡ δημοσιογραφία κρίνουσα τὰ πάντα κομματικῶς συνέχυσε τὰ πράγματα καὶ κατεθόλωσε τοὺς νόας, ἔρχομαι σήμερον, Ἕλληνες, φέρων εἰς σᾶς τὸ φῶς τῆς ἀληθείας. Ἐκ τῶν ὀλίγων μου λόγων θέλετε σαφῶς ἰδεῖ πόθεν πηγάζουσιν αἱ συμφοραὶ τῆς πατρίδος καὶ πῶς δυνάμεθα νὰ τὰς θεραπεύσωμεν.

Ἡ Τρίτη Σεπτεμβρίου ἔφερεν εἰς ἡμᾶς τὴν συνταγματικὴν Πολιτείαν. Ἂν ὁ Μαυροκορδάτος, Κωλέττης καὶ Μεταξᾶς συνενοῦντο πρὸς ἐφαρμογὴν τοῦ Συντάγματος, ἤθελον συνενώσει ἐσωτερικῶς τοὺς προκρίτους καὶ τοὺς λογίους τοῦ ἔθνους, ἐξωτερικῶς τὰς τρεῖς μεγάλας Δυνάμεις, ἡ Βασιλεία ἤθελε σεβασθῆ τὸ ἔθνος καὶ τὸ ἔθνος ἤθελεν εὐδαιμονεῖ. Ἀλλ' αὐτοί, καθὼς εἰς τὸν πόλεμον τῆς αὐτονομίας διαιρεθέντες ἐπέφερον τὴν ἀπώλειαν τῆς Ἑλλάδος, ὁμοίως εἰς τὸν ἀγῶνα τῆς εὐνομίας διαιρεθέντες ἐπέφερον τὸν ὄλεθρον τοῦ Συντάγματός της. Ἰδοὺ δὲ ἡ σύντομος ἱστορία τῶν ἡρωϊκῶν πολέμων των ἀπὸ τοῦ 1843 ἔτους μέχρι τοῦ 1845·

Ὁ Μαυροκορδάτος μετὰ τοῦ Κωλέττου ἐπολέμησε τὸν Μεταξᾶν καί, ἀναρπάσας τὴν Πρωθυπουργίαν, ὑπεσκέλισε τιμίως καὶ τὸν Κωλέττην. Ὁ Κωλέττης τότε συνεμάχησε μετὰ τοῦ Μεταξᾶ καί, καταβαλὼν τὸν Μαυρο-

χορδάτον, ὑπεσκέλισε τιμίως καὶ αὐτὸς τὸν Μεταξᾶν. Τότε ὁ ἀνεκτικώτατος Μεταξᾶς, ἑνωθεὶς μετὰ τοῦ Μαυροκορδάτου, ἐπολέμησε σφόδρα τὸν Κωλέττην· εἰς ταύτας δὲ τὰς μονομαχίας, εἰρήσθω ἐν παρενθέσει, ὁ Ζωγράφος, τάλας ὑπασπιστὴς τοῦ Μεταξᾶ, ἔλαβε πάντοτε τὰ κολαφίσματα τῆς ἥττης καὶ οὐδέποτε φύλλον ἐν δάφνης τῆς νίκης τοῦ Κεφαλλῆνος.

Ὁ Μαυροκορδάτος πρῶτος διέφθειρε τὰς βουλευτικὰς ἐκλογάς· μετὰ τοῦτον ὁ Κωλέττης καὶ ὁ Μεταξᾶς τὰς ἐνόθευσαν καὶ αὐτοὶ κατὰ τὴν ἐξέλεγξιν· ὁ Κωλέττης ἔπειτα μόνος ἐτελειοποίησε τὸ ἔργον τοῦ Μαυροκορδάτου καὶ πολὺ τὸν ὑπερτέρησεν.

Ἀπὸ τοῦ 1845 ἡ Κυβέρνησις τῆς Ἑλλάδος, ἐγκολποθεῖσα τὸ πεπτωκὸς σύστημα τῆς φιλιππεζούσης Γαλλίας, τῆς ἀπολύτου Αὐστρίας καὶ τῆς δεσποτικῆς Πρωσσίας, ἐμπαίζει μέχρις ὥρας τὸ Σύνταγμα καὶ διὰ τῆς ἀπάτης ἐκφαυλίζει τοὺς χαρακτῆρας· ἡ Βασιλεία παρὰ τὸν Χάρτην κυβερνᾷ, καὶ δὲν γνωρίζει νὰ κυβερνᾷ· Ὑπουργεῖον ὑπάρχει ἄνευ δυνάμεως, καὶ Βουλὴ ἄνευ δικαιώματος.

Ἡ Ἀντιπολίτευσις τῆς Ἑλλάδος καὶ αὐτὴ ἀπὸ τοῦ 1845 μέχρις ὥρας, ἐξερχομένη τοῦ νομίμου καὶ τιμίου σταδίου της, ἐφοβολόγησε πρῶτον τὴν Ἑλλάδα διὰ τῆς ἀπαιτούσης τὸ δάνειον Ἀγγλίας, τὴν ἐξύβρισεν ἔπειτα διὰ τῶν διπλωματικῶν διακοινώσεων καὶ τῶν βουλευτικῶν λόγων Ἀβερδίνου καὶ Παλμερστῶνος, τὴν

επανέλθωσιν ὕστερον διὰ τῆς ἐπανόδου τοῦ Ὀθωμανικοῦ πρέσβεως καὶ τὴν ἐδολοφόνησε χθὲς διὰ τοῦ ξίφους τῶν Μουσουλμάνων Λαλαίων καὶ Ἀλβανῶν.

Δυστυχὴς Ἑλλάς! αἱ πληγαί σου ἔρχονται διπλαῖ καὶ ἀπὸ τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἀπὸ τῆς Ἀντιπολιτεύσεως.

Ἡ Κυβέρνησίς σου, νικήσασα ἤδη, δὲν ἔχει οὔτε νοῦν, οὔτε θέλησιν, οὔτε δύναμιν, οὔτε πόρους χρηματικοὺς νὰ σύστήσῃ συνταγματικὴν Πολιτείαν, Πολιτείαν ἐλευθερίας καὶ ἀσφαλείας.

Ἡ Ἀντιπολίτευσίς σου, λαμβάνουσα τὴν διαχείρισιν τῶν πραγμάτων, οὐδὲ αὐτὴ θέλει δυνηθῇ νὰ συστήσῃ Πολιτείαν συνταγματικήν, διότι δὲν θέλει ἔχει οὔτε ὑπόληψιν ὡς τουρκισθεῖσα, οὔτε θέλησιν ὡς οὖσα φατρία ἤτοι στοιχεῖον ἀντίθετον τῆς ἐθνικῆς ὁλότητος, οὔτε δύναμιν ὡς μὴ ἀφήσασα εἰς τὴν Κυβέρνησιν μηδὲ προσόδους, μηδὲ δημοσίαν τάξιν.

Βασιλεία κυβερνῶσα; τοῦτο σήμερον γίνεται· ἀλλ' ἰδέτε· Ὑπουργεῖον στερούμενον παιδείας καὶ ἱκανότητος, μεταξὺ δὲ τούτου καὶ Βασιλείας ἐπεμβαίνοντες ἀνακτόβουλοι καὶ αὐλικοί· Βουλὴ ἐκ μελῶν διορισθέντων διὰ ὑπουργικῶν διαταγμάτων· Σύνταγμα χλευαζόμενον· ἀμφιβολία τῶν πολιτῶν περὶ συνταγματικῆς Μοναρχίας, περὶ πατρίδος, περὶ πίστεως, περὶ παντός· ῥήξεις ἰδεῶν εἰς τὴν πρωτεύουσαν· αἱματηραὶ στάσεις εἰς τὰς ἐπαρχίας· τοιοῦτον εἶδος Πολιτείας ἀδύνατον, ἀδύνατον νὰ διατηρηθῇ καὶ ἂν διὰ τῆς διαφθορᾶς γενῶμεν Ἰουδαῖοι.

Βασιλεία μὴ κυβερνῶσα; τοῦτο ζητεῖται σήμερον παρὰ τῆς Ἀντιπολιτεύσεως· ἀλλ' ἰδέτε· ἀφ' ἑνὸς μέρους δὲν ὑπάρχει θάῤῥος εἰς τὴν Βασιλείαν νὰ συστήσῃ ἐξ ἐναρέτων προκρίτων καὶ λογίων Ὑπουργεῖον μὴ κομματικόν, δὲν ὑπάρχει δύναμις εἰς τὴν Βασιλείαν ν' αὐξήσῃ τὸν Ἑλληνικὸν τακτικὸν στρατόν, δὲν ὑπάρχει θέλησις εἰς τὴν Βασιλείαν νὰ ὑποκύψῃ διὰ τὴν ἰδίαν αὐτῆς ἀσφάλειαν εἰς Ὑπουργεῖον ἀληθῶς ὑπεύθυνον καὶ εἰς Βουλὴν ἀληθῶς ἐθνικήν· ἀφ' ἑτέρου οἱ δύο κομματάρχαι Μαυροκορδάτος καὶ Μεταξᾶς, ἐν ὅσῳ διαμένουσιν εἰς τὴν Ἑλλάδα, ἢ λαβόντες τὴν ἀρχὴν θέλουσι πάλιν διαιρεθῆ, καταδιώξει τοὺς ἀντιπάλους των καὶ παραβιάσει τὰς βουλευτικὰς ἐκλογάς, ἢ μὴ λαμβάνοντες τὴν ἀρχὴν δὲν θέλουσιν ἀφήσει νὰ διαμείνῃ οὐδέποτε οὐδὲν Ὑπουργεῖον· ἑπομένως ἀδύνατον ἐπίσης τοιαύτη Πολιτεία νὰ ὑπάρξῃ.

Τὸ ζήτημα λοιπὸν τῆς Ἑλλάδος ἐσωτερικῶς δὲν ἔχει λύσιν, καὶ εἰς μάτην φιλονεικεῖτε οἱ μὲν καὶ οἱ δέ.

Μία μόνη θύρα ὑπάρχει ἐξόδου ἀπὸ τῆς φυλακῆς, εἰς τὴν ὁποίαν κατασηπόμεθα, ἡ ἐπέκτασις τῶν ὁρίων. Ἡ πρὸς τοῦτο ἐνθουσιώδης ἡμῶν ἐνέργεια θέλει ἐπιφέρει τὴν κατεύνασιν τῶν ἀγρίων ἐρίδων, καὶ θίγοντες ἡμεῖς τὸ ἀνατολικὸν ζήτημα θέλομεν προκαλέσει κατὰ τὴν Εὐρωπαϊκὴν διπλωματίαν νέας περιπετείας καὶ νέους συνδυασμοὺς ἐπωφελεῖς εἰς τὴν Ἑλλάδα.

Ἀλλὰ πῶς νὰ πραγματοποιηθῇ ὁ μέγας οὗτος σκοπός; Τρεῖς τρόποι παρουσιάζονται·

Ὁ πρῶτος εἶναι νὰ καθιδρύσωμεν Δημοκρατίαν· ἀλλ' αὐτὸς, ἐν ᾧ φέρει τὴν κοινωνικὴν τῆς Ἑλλάδος διάλυσιν, ἐπισύρει κατ' αὐτῆς καὶ τὴν Ῥωσικὴν δυσμένειαν, διότι ἡ Ῥωσία καὶ τὰς δημοκρατικὰς ἀρχὰς ἀποστρέφεται καὶ τὸ συμφέρον της εὑρίσκει μόνον εἰς τοῦ Ἑλληνικοῦ θρόνου τὴν ὀρθόδοξον διαδοχήν.

Ὁ δεύτερος εἶναι νὰ συστήσωμεν, καταλυθείσης τῆς Μοναρχίας Ὄθωνος, Ἐπιτροπὴν Ἀντιβασιλείας· ἀλλὰ καὶ αὐτὸς ἐμβάλλων τὴν Ἑλλάδα εἰς ἀναρχίαν ὑπάρχει, καίτοι ὀλιγώτερον τοῦ πρώτου, πάντοτε ὅμως ἐπισφαλής.

Ὁ τρίτος καὶ ὁ μόνος παραδεκτέος εἶναι νὰ διατηρήσωμεν ὡς κέντρον ἐθνικῆς ἑνώσεως τὴν Μοναρχίαν Ὄθωνος καὶ, ἀφήσαντες αὐτὴν ἀνεύθυνον πρὸς τὴν Ὀθωμανικὴν Κυβέρνησιν, ἡμεῖς οἱ πολῖται νὰ γενῶμεν ὑπεύθυνοι συνεννοούμενοι πρότερον καὶ ταχέως μετὰ τῶν ἐν τῇ Τουρκικῇ Ἑλλάδι ὁμογενῶν, ἐξερχόμενοι ἔπειτα καὶ ταχέως ἐκ τῶν ὁρίων στρατηγοί, στρατιῶται, πρόκριτοι, λόγιοι, ἀρχιερεῖς καὶ ἱερεῖς· ἀφ' οὗ δὲ κηρύξωμεν ἐκεῖθεν τὴν Ἑλληνικὴν ἑνότητα καὶ ἡ Εὐρωπαϊκὴ διπλωματία ἐπιληφθῇ τοῦ ζητήματος, τότε εἰς Ἐθνοσυνέλευσιν παρόντων τῶν ἀντιπροσώπων ὅλης τῆς Ἑλληνικῆς φυλῆς ν' ἀποφασίσωμεν τὰ πάντα τελειωτικῶς...

«Ποιητικὴ ὀνειροπόλησις!» θέλουσιν ἀνακράξει ὅσοι ἐπὶ τοσαῦτα ἔτη κρατοῦσι τὴν Ἑλλάδα ἐντὸς [τοῦ αἰσχροῦ κύκλου τῶν διαιρέσεων καὶ τῶν διαπληκτισμῶν.

Κύριοι! ἂν ἀντὶ νὰ καταβάλλετε τόσον μόχθον ἐπὶ ὁλόκληρον ἐνιαυτὸν μετὰ τῶν ἐν Ἀθήναις πρέσβεων Ἀγγλίας καὶ Τουρκίας ἐργαζόμενοι πῶς ὁ Μερελίτης νὰ λάβῃ τὰ χρήματα τῶν Πατρῶν ὡς ἀνταρσίας ἐφόδιον, πῶς ἡ Λευκὰς καὶ Ἰθάκη νὰ δώσωσιν ἄσυλον εἰς τούτους, πῶς οἱ Σατράπαι τῶν Ἰωαννίνων καὶ τῆς Λαρίσσης νὰ δώσωσι σιτηρέσια εἰς ἐκείνους, πῶς τὰ Ὀθωμανικὰ τῶν μεθορίων τάγματα διαλυόμενα νὰ παρέξωσι δύναμιν στρατιωτικὴν εἰς τὸν Παππακώσταν, Βελέντζαν, Κοντογιάννην καὶ Βαλατσόν, ἂν ἀντὶ τούτων καὶ ἄλλων εἰργάζεσθε μεθ' ἡμῶν πῶς οἱ Πρόκριτοι καὶ Ἀρματωλοὶ τῆς Θεσσαλίας, Ἠπείρου καὶ Μακεδονίας νὰ συνεννοηθῶσι μετὰ τῶν ἐν τῇ ἐλευθέρᾳ Ἑλλάδι ὁπλαρχηγῶν καὶ μετὰ τῶν ἐν τῇ Τουρκίᾳ Κριεζώτου, Γρίβα, Παππακώςα, Βελέντζα, Κοντογιάννου καὶ Βαλατσοῦ, ἂν εἰργάζεσθε συγχρόνως πῶς νὰ λάβετε παρὰ τῶν πλουσίων τῆς Εὐρώπης ὁμογενῶν ὑπὲρ τὰ δύο ἑκατομμύρια δραχμῶν ὡς ἐφόδιον ἀπελευθερώσεως τοῦ Γένους, ἂν σεῖς αὐτοὶ ἐξήρχεσθε τῶν Ἀθηνῶν, ὅπου καθ' ἡμέραν ἀνθυβρίζεσθε καὶ ἀντικολαφίζεσθε καὶ πάλιν ἀντεπαινεῖσθε καὶ ἀνθυμνολογεῖσθε, τότε τότε ἡ ποιητική μου ὀνειροπόλησις ἤθελε γενῇ στρατὸς κατὰ γῆν, στόλος κατὰ θάλασσαν, Ἐθνοσυνέλευσις ἔπειτα καὶ Αὐτοκρατορία μετέπειτα... Νομίζετε ὅτι ἂν οἱ διακόσιοι ἄνδρες, ὅσοι χθὲς ἐσφάγησαν διὰ σᾶς ἀδίκως καὶ ἀδόξως εἰς τὸν ἐμφύλιον πόλεμον τῆς Φθιώτιδος, ἐθυσιάζοντο κατ' αὐτὴν τὴν μεγάλην ἐποχὴν τοῦ κόσμου εἰς τοὺς πρόποδας τοῦ Ὀλύμ-

που ἡ τῶν Ἀκροκεραυνίων ὑπὲρ τῆς Ἑλληνικῆς ἐθνικότητος καὶ μία μόνον σημαία Ἑλληνικὴ ἐφαίνετο κυμαίνουσα εἰς ἓν τῶν ὀρέων αὐτῶν, νομίζετε ὅτι ὁ Λαμαρτῖνος εἰς τὴν ἐν Παρισίοις Ἐθνοσυνέλευσιν δὲν ἤθελε σήμερον κηρύξει, ὡς ἐκήρυξε διὰ τὴν Ἰταλίαν, ὅτι χρέος τῆς Γαλλίας νὰ στηρίξῃ τὴν Ἑλληνικὴν ἐθνικότητα; Νομίζετε ὅτι τὰ παρὰ τὸν Προῦτον Ῥωσικὰ στρατεύματα δὲν ἤθελον σήμερον στενάζει ἀνυπόμονα νὰ τρέξωσι πρὸς βοήθειαν τῶν Ὀρθοδόξων ἀδελφῶν των;.. Ταλαίπωροι καὶ μικρόνοες ἄνθρωποι! στρατὸς Γαλλικὸς ἤθελε πάλιν διαπλεύσει τὴν Μεσόγειον· φάλαγγες Ῥωσικαὶ ἤθελον πάλιν διαβῆ τὸν Αἶμον.

Ἕλληνες, ὅσοι συγκροτεῖτε εἰς Λαμίαν καὶ εἰς Ὑπάτην τὸν στρατὸν τοῦ Γαρδικιώτου Γρίβα καὶ τὸν στρατὸν τοῦ Ἰωάννου Μαμούρη, συνέλθετε, ανσκεφθῆτε, συνεκλέξατε στρατηγοὺς καὶ ἄνευ διαταγῆς τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως διαβῆτε τὰ σύνορα!.. Οἱ Τοῦρκοι πρῶτοι ἐκήρυξαν τὸν πόλεμον.

Χωρικοὶ τῆς Ἀνατολικῆς Ἑλλάδος, ὅσοι ἐλεηλατήθητε παρὰ τῶν Ὀθωμανῶν, τρέξατε εἰς τὴν Λάρισσαν νὰ λάβετε ἀποζημιώσεις!.. Οἱ Τοῦρκοι πρῶτοι ἐκήρυξαν τὸν πόλεμον.

Καὶ σεῖς Ἁρματωλοὶ τοῦ Ὀλύμπου, τοῦ Κισσάβου! καὶ σεῖς, τῆς Ἠπείρου στρατηγοί, ἑνωθῆτε μεθ' ἡμῶν! Ἑλλάς, Θεσσαλία καὶ Ἤπειρος ἔγιναν ἕν... Οἱ Τοῦρκοι πρῶτοι ἐκήρυξαν τὸν πόλεμον.

Καὶ σὺ Θεόδωρε Γρίβα, ἰδοὺ στάδιον δόξης! τὸ δίπλωμα τῆς Ἀντιστρατηγίας εὑρίσκεται εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ Πασᾶ τῆς Λαρίσσης· ἡ ταινία τοῦ Μεγαλοσταύρου εὑρίσκεται καὶ αὐτὴ ἐκεῖ.

Καὶ σεῖς Παππακώστα, Βελέντζα, Κοντογιάννη, Βαλατσὲ, ἄνδρες γενναῖοι ἀλλ' ἀποπλανηθέντες, ἔλθετε εἰς κολυμβήθραν αἱμάτων καὶ ἱδρώτων Ἐλευθερίας νὰ πλυθῆτε ἀπὸ τὴν πανώλην τῆς Ὀθωμανικῆς συνεγγίσεως!

Μέχρι τίνος ἀλληλοκτονούμεθα οἱ μὲν ὑπὲρ τῶν Ἀγγλοτούρκων, οἱ δὲ ὑπὲρ Κυβερνήσεως τοιαύτης; Ὁ Ἕλλην σφάζων τὸν Ἕλληνα ἐκχύνει αἷμα παιδὸς εἰς τὸ μέτωπον τῆς μητρὸς Ἑλλάδος. Ὄπισθεν ἑκάστου Ἕλληνος ἵσταται ἡ πατρὶς, καὶ ἡ πληγόνουσα τὸν Ἕλληνα βολὶς διαπερῶσα τὰ στήθη αὐτοῦ φθάνει καὶ τὰ ςήθη τῆς πατρίδος. Ἂς ςρέψωμεν ὅλοι τὰ ξίφη, ἂς κενώσωμεν ὅλοι τὰ πυροβόλα κατὰ τῶν Τούρκων ὑπὲρ τῶν δούλων ἀδελφῶν ἡμῶν!.. Ὦ! ἂν εἴχομεν σήμερον ὁποῖον φρόνημα εἶχον καὶ οἱ βοσκοὶ αὐτοὶ ἐπὶ τοῦ Ἑλληνικοῦ ἀγῶνος, πόσα ἔργα τεράστια ἠθέλομεν ἐκτελέσει!.. Ὕψιστε Θεέ! πῶς τόσον κατεβλήθημεν; πῶς τόσον ἠλλοιώθημεν; ποῖος Δαίμων μᾶς ἔῤῥανε ςαλαγμοὺς ληθαργίας, καὶ στέκομεν σήμερον ἐνώπιον πάσης μεγάλης ἰδέας ἀκίνητοι καὶ ἀναίσθητοι ὡς οἱ μαρμάρινοι τῆς Ἀρχαιότητος ἀνδριάντες;.. Ἀλλ' εἰς αὐτοὺς διαλάμπουσιν ἔτι καὶ ψυχὴ καὶ δόξα, εἰς ἡμᾶς δὲ καὶ ψυχὴ καὶ δόξα συναπεσβύσθησαν.

ΑΣΜΑ

ΠΟΛΕΜΙΣΤΗΡΙΟΝ.

ΕΛΛΗΝΕΣ! ἐν μέσῳ δύο στρατοπέδων ἐχθρῶν εἶσθε·
Ἢ ἀπὸ τοὺς Ἀγγλοτούρκους καίεσθε, λεηλατεῖσθε,
Ἢ λαμβάνετε καιρίαν εἰς τοὺς νόμους προσβολὴν
Ἀπὸ ἄνομον Βουλήν.
Παρ' ἀθλίως νὰ ζητῆτε τὴν σφαγὴν, τὴν καταισχύνην
Εἰς πολέμους ἐμφυλίους καὶ εἰς ἄτιμον εἰρήνην,
Εἰς τὸν Τοῦρκον, ὅστις ἦλθε καὶ σᾶς ἔσφαξε, χυθῆτε
Καὶ μεγάλου νέου Κράτους τὴν ἀνέγερσιν ζητεῖτε!

Χωρικοί! ἀπὸ Λαμίαν ἕως Ἄμφισσαν καὶ Θήβας
Ἔκαυσαν οἱ Μουσουλμάνοι τὰς ὡραίας σας καλύβας·
Ἔφυγαν, πλὴν τοὺς πατέρας σας ἀφ' οὗ ἄφησαν ἀγρούς
Μὲ τὸ αἷμά σας ὑγρούς.
Ἀθλιότης! δίχως στέγην, δίχως ἄρτον, ζευγηλᾶται,
Εἰς τὰ δάση ὡσὰν λύκοι νύκτα μαύρην νὰ περνᾶτε
Μὲ γυναῖκας ὑβρισμένας ἀπὸ ἀσελγεῖς Ἀλαίους,
Μὲ ὀλόγυμνά σας θρέφη, μὲ γονεῖς σας πειναλέους!

Πόλεμον εἰς τοὺς ἀπίστους! πόλεμον εἰς τοὺς τυράννους!
Ὅσους τρέφουν τὰ βουνά μας καὶ οἱ λόγγοι μας πλατάνους,
Τόσοι τόσοι πολεμάρχαι ἂς πηδήσωσιν ὀρθοί!
Ὁ ἐχθρὸς νὰ νεκρωθῇ!
Αἷμα! αἷμα! εἰς τὴν Ὄσσαν, εἰς τὸν Ὄλυμπον πετᾶτε,
Τῆς Λαμίας, τῆς Ὑπάτης στρατιῶται, στρατηλᾶται!
Ἂς βαφῶσιν αἱ μακραί σας σπάθαι μέχρι τῆς λαβῆς των
Εἰς τὸ αἷμα τῶν τυράννων, εἰς τὸ αἷμα τῶν ἀπίστων!

Ψάλλετε τὰ ᾄσματά μου, σεῖς τοῦ στρατοπέδου νέοι,
Ὡς τὰ ἔψαλλαν ἐκεῖνοι τοῦ ἀγῶνος οἱ γενναῖοι
Ὅταν ἔσπειραν τὸν τρόμον καὶ τῶν Τούρκων τὴν φθορὰν
Εἰς θαλάσσας εἰς ξηράν!
Τῶν πατέρων ἡ ἀνδρία σᾶς τὰ τέκνα δὲν στολίζει;
Ἄλλος ἥλιος τὴν γῆν μας, ἄλλος σήμερον φωτίζει,
Ἄλλος παρ' ἐκεῖνον, ὅστις τοῦ ἐχθροῦ τὴν καταισχύνην
Ἔφεξεν εἰς τὴν Βαλτέτσην, Ἀμπλιανὴν καὶ Κερατσίνην;

Ἄθλιοι τοῦ Τακτικοῦ μας λοχαγοὶ καὶ στρατιῶται!
Εἰς τὴν ἄδοξον ἀργίαν ἡ ἀνδρία σας, ὡς πότε
Θὰ μαραίνεται ματαίως, καὶ ματαίως θὰ ζητῇ
Δόξης στάδιον αὐτή;
Ἄνω στήσατε τοῦ Πίνδου τὴν Ἑλληνικὴν σημαίαν!
Ἡ Ἑλλὰς ἐκεῖ ἂς λάβῃ σῶμα νέον, ψυχὴν νέαν,
Καὶ εἰς ἀνοικτὸν ἀέρα καὶ εἰς τὴν μεγάλην φύσιν
Ἀπὸ τῆς αὐτοχθονίας ἂς ἰατρευθῇ τὴν φθίσιν!

Τί ὡραῖον εἰς ἱππέα νεανίαν νὰ ἐμβαίνῃ
Δαφνηφόρος εἰς τὰς πόλεις καὶ ῥοδόχειλαι παρθένοι
Ν' ἀναθέτουν εἰς ἐκείνου τὴν νικήτριαν αἰχμὴν
Καὶ ζωήν των καὶ τιμήν!
Τί καλὸν καὶ εἰς πεζίτην στρατιώτην, ἀφ' οὗ τρέξῃ
Καὶ τὰ μέλη του ἡ νίκη μὲ θερμὸν ἱδρῶτα βρέξῃ,
Μετὰ πεῖναν, μετὰ δίψαν καὶ ἀγῶνά του τοσοῦτον
Εἰς τὸ τέλος νὰ εὑρίσκῃ καὶ ἀνάπαυσιν καὶ πλοῦτον!..

Ἀλλὰ σᾶς διὰ παρθένους, διὰ πλοῦτον δὲν σᾶς μέλει·
Ἐλευθέρωσιν πατρίδος, δόξαν ἡ ψυχή σας θέλει,
Καὶ εἰς πρόσκλησιν σαλπίγγων καὶ εἰς Ἄρεως βοὴν
Τείνετε τὴν ἀκοὴν . !
Ἀλλὰ γέροντες καὶ νέοι, ἔξω τῶν ὁρίων τώρα!
Ἔφθασεν ἡ ἀπ' αἰώνων προαγγελλομένη ὥρα . . .
Ἥλιε τῆς ἐκστρατείας, Ἥλιε, μὴν ἀργοπόρει!
Στέφανον αἱματωμένον εἰς τὸ μέτωπόν σου φόρει!

Εἰς τῆς γῆς τὰ μαῦρα βάθη ξίφη μας καὶ πυροβόλα
Νὰ ταφῶσι καὶ σκωρία νὰ τὰ καταφάγῃ ὅλα,
Ὄνομα ἐλευθερίας νὰ προφέρῃ ταπεινὴ
Παντὸς Ἕλληνος φωνή,
Ἂν τὰς Πύλας τῆς Ἑλλάδος, ἀπὸ Τούρκους ἀνοιγμένας,
Δὲν περάσωμεν μὲ σπάθας κοπτερὰς καὶ γυμνωμένας!
Ὅταν ἔθνος συνομόσῃ τὸν ζυγόν του νὰ συντρίψῃ,
Εὐλογεῖ τὴν δύναμίν του ὁ Θεὸς ἀπὸ τὰ ὕψη.

Εὐτυχεῖς τοιούτου ἔργου καὶ ἂν πέσωμεν θυσία!
Ὁ ὑπὲρ ἐλευθερίας θάνατος ἀθανασία!
Τὰς πλουσίας πεδιάδας καὶ τὸν ἄφθονον χρυσὸν
Δείξας μόνον τῶν Περσῶν
Εἰς τοὺς εὐαρίθμους λόχους τῶν ἀνδρείων του Ἑλλήνων,
Ὁ Ἀλέξανδρος τὴν τόλμην περιέφερεν ἐκείνων
Εἰς τοὺς πρόποδας τοῦ Ταύρου, εἰς τὰς ὄχθας τοῦ Εὐφράτου.
Ὁ Ἀλέξανδρος ἂν λείπῃ, ζῶσι τὰ στρατεύματά του.

Τρέμε, βάρβαρε Μετζίτη! Τρέμε, πόλις Βυζαντίου!
Ἡ Ἑλλὰς μετὰ τοῦ Ῥώσου ἐνωμένη τοῦ ἀνδρείου
Φέρει μέχρι τῆς ἀπίστου ἑπταπλῆς σου κορυφῆς
Πόλεμον καταστροφῆς...
Ῥῶσε! Ῥῶσε! προτιμῶμεν σὲ ἀπὸ τοὺς Φράγγους ὅλους·
Σὺ διάλυσε τοῦ Ἄγγλου τὰς ἐπιβουλάς, τοὺς δόλους·
Μία πίστις μᾶς ἑνόνει, καὶ καθὼς θρησκεία μία
Πάντοτε ἂς μᾶς ἑνώσῃ ἀδιάσπαστος φιλία!

Τίνες ἦσαν οἱ πρωτουργοὶ τῆς Ἀγγλοτουρκικῆς Ἑταιρίας, οἵτινες ἔφερον Ὀθωμανοὺς νὰ σφάξωσιν Ἕλληνας, οἵτινες ἐνισχύσαντες δι' Ἑλλήνων ὀλίγους Ὀθωμανοὺς ἔξωθεν ἐλθόντας παρέστησαν τὴν Ἑλλάδα εἰς τοὺς δούλους ὁμογενεῖς ἀνίκανον νὰ τοὺς ὑπερασπισθῇ, καὶ διὰ πυρακτώσεως δημοσίων ἐγγράφων, δι' ἐκρήξεως φυλακῶν, δι' ἐμπρήσεως πόλεων ἐζήτησαν τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ Συντάγματος; Δὲν θέλω νὰ ὀνομάσω οὐδένα· πλὴν θέλω οἱ ἐγκληματίαι, ὁποῖοι καὶ ἂν ὦσι, νὰ διαμένωσιν ἐστιγματισμένοι, διότι δὲν πρέπει θεὸς καὶ πατρὶς νὰ ἐμπαίζωνται, ἐλευθερία καὶ δουλεία νὰ ταυτίζωνται, Ἕλλην καὶ Τοῦρκος νὰ συμβαδίζωσιν, ἱερότης καὶ ἀνοσιότης νὰ συμμιγνύωνται. Τὰ πάντα ἡμεῖς κινδυνεύομεν νὰ συγχύσωμεν, τὰ πάντα νὰ συνεθίσωμεν· ἀλλ' αἱ Πολιτεῖαι δὲν στερεοῦνται ἄνευ ἠθικῶν ἀρχῶν. Δημοσιεύω τὴν ἀκόλουθον ποίησιν πρὸς στηλίτευσιν τῶν προδοτῶν τῆς Ἑλλάδος, πρὸς καταδίκην τῶν Παυσανιῶν καὶ τῶν Ἀνταλκιδῶν της.

ἈΓΓΛΟΤΟΥΡΚΩΝ Ἑταιρία! τῆς Ἑλλάδος τὴν δουλείαν
Ἐσκευώρησες καὶ ὅλην ἀπερήμωσες τὴν Φθίαν·
Ἐτραυμάτισες τὸ Γένος ὅταν μὲ Λαζάρου βῆμα
Ἑτοιμάζετο ν' ἀφήσῃ τὸ βαθύσκαπτόν του μνῆμα·
Πλὴν καὶ σὺ τραυματισθεῖσα τοὺς γονεῖς σου συνοδεύεις
Εἰς τὰ βάθη τῶν Ταρτάρων, ὅθεν εἰς τὴν γῆν ἀνέβης.

Ἀπεσβύσθης εἰς τὸ Κράτος, ἀλλὰ ζῆς εἰς τὰς καρδίας·
Ἀπεσβύσθης, ἀλλὰ στίγμα καταισχύνης αἰωνίας
Εἰς τὰ μέτωπα ὀλίγων διαμένεις παλαμναίων
Ὡς τὸ αἷμα τοῦ ἀθώου εἰς τὰ ξίφη τῶν φονέων,
Ὡς τὸ αἷμα ὅταν στάζῃ καὶ τὸν δρόμον των ῥαντίζῃ
Καὶ τὸν πόδα των δεσμεύῃ καὶ τὴν ὄψιν των σκοτίζῃ.

Ἔχεις μόνην καὶ ἀξίαν ἀδελφήν σου τὴν Συνθήκη·
Ὁ ἀντάρτης Ἑωσφόρος, ἂν ποτὲ ἀπὸ τὴν θήκην
Κατὰ τοῦ Θεοῦ του πάλιν σύρῃ ἀσεβῆ ῥομφαίαν,
Θέλει φέρει σᾶς ἐπάνω εἰς τὴν μαύρην του σημαίαν,
Ἐπειδὴ καθὼς σεῖς ἄλλαι εἰς τὸν κάτω κόσμον ὅλον
Δὲν ἐφάνησαν τοιαῦται θυγατέρες Διαβόλων.

Ἔχεις μόνην καὶ ἀξίαν ἀδελφήν σου τὴν Συνθήκη
Καὶ εἰς τοὺς Πανελληνίους Πίνακας μετὰ τὴν νίκην
Ὅταν μὲ ἀκάμπτου σπάθης ἀκωκὴν ἀντὶ γραφίδος
Ἐγχαράξωμεν τοὺς νόμους τῆς φυλῆς τῆς Ἑλληνίδος,
Εἰς σᾶς θέλομεν κενώσει, δίδυμαι Γοργόναι, ὅλα
Ὅλα τὰ δαφνοστεμμένα τῆς Ἑλλάδος πυροβόλα·

Θέλομεν τοὺς τάφους τότε τῶν πατέρων σου ἀνοίξει·
Θέλομεν εἰς ἄκραν λόγχης τὰ κρανία των ἐμπήξει
Τρέμοντες μὴ τῆς ἀφῆς των ἡ πανώλης μᾶς μολύνῃ·
Μὲ αὐτὰ παλαιωμένον σκάφος θέλομεν βαρύνει
Κ' ἔξω ἔξω τῆς Ἑλλάδος, ἔξω καὶ τῆς Μεσογείου
Εἰς τὰ φύκη τὰ σκορπίσει ἀκωτάτου παραλίου·

Τοῦ Ὀλύμπου καὶ τῆς Ὄσσης ἀετοὶ ἐκεῖ θὰ τρέξουν,
Μὲ τὸν πῆχυν τῶν πτερῶν των καὶ αὐτοὶ θὰ τὰ ἐμπαίξουν,
Ἐπειδὴ κατὰ τοῦ ἔθνους μετὰ Τούρκων ἑνωμένους
Ἔφεραν εἰς τὴν Λαμίαν τόσους στρατηγοὺς τοῦ Γένους,
Οἵτινες εἰς τὰς σαράντα κορυφὰς τὰς ἀκουσμένας
Ἔζησαν ἡλίων τόσας περιόδους θολωμένας,

Καὶ ποτὲ οὐδὲ τὸ Γένος, οὐδὲ τ' ὄνομα Ἑλλήνων
Ἐλησμόνησαν ἐν μέσῳ καὶ πολέμων καὶ κινδύνων
Οὔτε ὅταν ἐξεψύχουν εἰς τοὺς τοίχους ἐγκτισμένοι,
Οὔτε ὅταν ἐξεψύχουν ὡς κριοὶ ὠβελισμένοι,
Ἀλλ' ἀφ' οὗ ὁ Δευκαλίων λίθους ἔσπειρεν ἀνθρώπους
Ἐπολέμουν τοὺς τυράννους εἰς τοὺς ὀχυρούς των τόπους.

Ἀγγλοτούρκων Ἑταιρία! ὡς ἀνταμοιβήν των μόνην
Οἱ γεννήτορές σου ἔχουν τοῦ Ἰούδα τὴν ἀγχόνην
Καὶ τὸν τρόμον καὶ τὸ ῥῖγος Κάϊν τοῦ ἀδελφοκτόνου·
Καὶ ὁ Ἕλλην παντὸς τόπου καὶ ὁ Ἕλλην παντὸς χρόνου
Ἀπὸ μῖσος, ἀπὸ φρίκην τὴν χροιάν του μεταλλάττων
Θέλει κάμνει τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ εἰς τ' ὄνομά των.

